

Sygn. akt IX U 928/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Iwona Krakowczyk

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2018 r. w Rybniku

sprawy z odwołania J. S. (J. S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 23 maja 2017 r. nr (...)

oddala odwołanie.

Sędzia

Sygn. akt IX U 928/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 23 maja 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych w R. odmówił ubezpieczonemu J. S. (S.) prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art.110a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nowoustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, ustalony z lat 1960-1991, wyniósł 93,64%, czyli nie jest wyższy niż 250%.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od decyzji domagając się jej zmiany poprzez przeliczenie świadczenia zgodnie ze złożonym wnioskiem. Nadto w piśmie z 20.11.2017r. profesjonalny pełnomocnik ubezpieczonego wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność, czy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem, o którym mowa w art. 15 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyliczony w najkorzystniejszy dla ubezpieczonego sposób, jest wyższy niż 250%.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał nadto, że za okresy zatrudnienia, za które nie przedstawiono dokumentacji, przyjął kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczonemu, urodzonemu (...), przysługuje prawo do emerytury górniczej od 24 lutego 1985r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury, wyliczony na podstawie wynagrodzenia z okresu 3/1984- 2/1985, wyniósł 280,96% i został ograniczony do 250%.

Po przyznaniu prawa do świadczenia ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu.

W dniu (...) ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia od zarobków uzyskanych w całości lub w części po przyznaniu świadczenia na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Do wniosku ubezpieczony dołączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione przez (...) S.A. za lata 1980-1985 oraz wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w W. za lat 1991-1992.

W rozpoznaniu wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję omówioną na wstępie.

(dowód: akta organu rentowego).

Ubezpieczony zatrudniony był w:

- KWK (...) w R. – N. od 02.07.1956r. do 15.05.1957r., na stanowiskach: od 02.07.1956r. do 14.05.1957r. – młodszego górnika i od 15.05.1957r. do 15.05.1957r. – robotnika powierzchni,
- KWK (...) R. od 08.04.1959r. do 20.10.1968r., na stanowiskach: od 08.04.1959r. do 29.02.1960r. – ładowacza pod ziemią, od 01.03.1960r. do 10.03.1961r. – młodszego górnika pod ziemią i od 11.03.1961r. do 20.10.1968r. – górnik pod ziemią,
- KWK „(...)w W. od 23.10.1968r. do 28.02.1985r., na stanowisku górnik pod ziemią (od 23.10.1968r. do 02.09.1979r. – renta chorobowa).

W okresie zatrudnienia w KWK (...) ubezpieczony miał stawkę dniówkową w wysokości 40 zł. Otrzymywał też wynagrodzenie z Karty Górnika. Pracował na wszystkie zmiany oraz w planowe niedziele.

W okresie zatrudnienia w KWK (...) ubezpieczony, oprócz wynagrodzenia zasadniczego, otrzymywał kwartalną premię, deputat węglowy (ożenił się 28.04.1962r.). Ubezpieczony pracował na wszystkie zmiany. Dostawał dodatek za nocą zmianę. Pracował w niedziele planowe i apelowe. Otrzymywał premie uznaniowe.

Następnie ubezpieczony został przeniesiony na KWK „(...). Miał wynagrodzenie w stawce akordowej. Pracował na wszystkie zmiany oraz w planowe niedziele. Otrzymywał premie kwartalną. Był uprawniony do deputatu węglowego.

(dowód: akta osobowe ubezpieczonego dotyczące okresu zatrudnienia ubezpieczonego w KWK (...) w R. – N., KWK (...) w R. i KWK (...) w W., zeznania ubezpieczonego złożone na rozprawie 07.12.2017r., czas nagrania protokołu elektronicznego 00:05:40-00:26:38).

Najkorzystniejsze wynagrodzenie w 20 wybranych latach ubezpieczony uzyskał w latach 1961, 1963-1966, 1968-1977, 1981-1985, po odtworzeniu wynagrodzeń z lat 1956r.- 1957r., 1959r.- 1968r. i 1968r.- 1979r. przy przyjęciu, że ubezpieczony w tym okresie otrzymywał wynagrodzenie powszechnie obowiązujące w górnictwie, z uwzględnieniem dokumentacji zawartej w aktach osobowych ubezpieczonego, uregulowań płacowych obowiązujących w górnictwie oraz przy przyjęciu, że ubezpieczony, oprócz wynagrodzenia zasadniczego otrzymywał wynagrodzenie z Karty Górnika, pełny deputat węglowy, dodatek nocny, dodatek za II zmianę, a także inne składniki, np. premie uznaniowe

czy wynagrodzenie za przepracowane niedziele w miesiącu, jeśli z dokumentacji osobowej jasno wynikało, że ubezpieczony takie składniki faktycznie otrzymywał.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z powyżej wskazanych lat jest niższy niż 250% i wynosi 184,00%.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu emerytury i rent J. C. k. 59-83 a.s.)

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 110 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. 2017r., poz.1383 ze zm.) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15,

z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego (ust.1).

2. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%.

3.Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia.

Jednocześnie, jak wynika z treści art. 110a ust.1 ustawy emerytalnej, wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15,

z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

2. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Przepis art. 110a ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych daje możliwość jednorazowego przeliczenia wysokości emerytury bez względu na to czy emerytura była zawieszona czy nie, jeśli wskaźnik przekracza 250%,

a wskazano podstawę wymiaru składek przypadających po przyznaniu prawa do emerytury.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe ubezpieczony nie spełnia warunków umożliwiających przeliczenie emerytury na podstawie art.110a ustawy emerytalnej.

Powyższe wynika jednoznacznie z opinii powołanego biegłego sądowego, który na podstawie posiadanej dokumentacji, przy uwzględnieniu obowiązujących w górnictwie przepisów płacowych, odtworzył wynagrodzenie ubezpieczonego za lata 1956r.- 1957r., 1959r.- 1968r. i 1968r.- 1979r. Obliczony przez biegłego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się być niższy od 250%, nie może zatem stanowić podstawy przeliczenia świadczenia.

Uznając jw. Sąd oparł się na opinii biegłego, którą uznał za przekonującą, jako wydaną w oparciu o fachową wiedzę, opinię szczegółową, wydaną po analizie dokumentacji przedłożonej w niniejszej sprawie: dokumentacji znajdującej się w aktach rentowych, akt osobowych, oraz w oparciu o obowiązujące w tym okresie przepisy płacowe. Wskazać należy, że nie wszystkie składniki wynagrodzenia mogły zostać przyjęte przez biegłego, w szczególności brak było podstaw do

przyjęcia premii, czy wynagrodzenia za przepracowane niedziele, których otrzymywanie nie wynikało z dokumentacji płacowej ubezpieczonego.

Wskazać bowiem należy, że nie można wysokości zarobków, stanowiących podstawę do wyliczenia składek na ubezpieczenie społeczne ustalać w sposób hipotetyczny, oparty jedynie na domniemaniu. Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są bowiem normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wysokości wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Przy obliczaniu wysokości podstawy emerytury, bierze się zatem pod uwagę dokładnie ustaloną wartość - wysokość uzyskiwanego w określonym czasie wynagrodzenia. Tym samym, w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składki, należy dokładnie określić wysokość wszystkich składników wynagrodzenia, które mają być uwzględnione – wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22.09.2015r. III AUa 370/14 (LEX nr 1927664).

Nie ma możliwości wyliczenia wysokości wynagrodzenia, a co za tym idzie - wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, wynikające z porównania do wynagrodzenia innych pracowników. Uśrednione obliczenie wysokości wynagrodzenia - oparte na wynagrodzeniu otrzymanym przez innych pracowników - nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy. Obliczenie wysokości wynagrodzenia musi być oparte na dokumentacji, z której wynikają określone kwoty wynagrodzenia. Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać zatem udowodniona w sposób bezwzględny. Tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym. Na podstawie innych dowodów nie jest możliwe dokładne określenie kwoty wynagrodzenia, a co zatem idzie - ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury - wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31.03.2015r. III AUa 1807/14 (LEX nr 1814849).

Ubezpieczony nie złożył żadnych dodatkowych dokumentów płacowych w sprawie. Dlatego też nie było zasadnym dopuszczanie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego, ponieważ wszystkie okoliczności sprawy zostały wyjaśnione. Zatem Sąd oddalił wniosek ubezpieczonego w tym zakresie (vide postanowienie z dnia 30.08.2018r.).

Wskazać przy tym należy, że Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 grudnia 1997r. (sygn. II UK 418/97, OSNP z 1998/22/661) stwierdził, że "w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sąd nie jest obowiązany do poszukiwania dokumentów zatrudnieniowo-płacowych, o które nie zadbała osoba dochodząca świadczenia ubezpieczeniowego". Ten kto się stara udokumentować wyższe świadczenie musi gromadzić dokumenty, wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej, żeby udowodnić wysokość podstawy wymiaru świadczenia (tak również Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 czerwca 2018r. w sprawie IIIAUa 1903/17).

Mając powyższe na uwadze Sąd kierując się powołanymi przepisami, z mocy art.477¹⁴ §1 kpc oddalił odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

SSR del. Renata Stańczak